

INFORME DE
CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

2n TRIMESTRE 2018

Informe elaborat per la
Càtedra per al Foment de la Innovació Empresarial
Grup de Recerca d'Indústria i Territori

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

 cambraReus

 Cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de TORTOSA

 Cambra de Comerç
de Valls

Amb el suport de:

Diputació Tarragona

INFORME DE
CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

2n TRIMESTRE 2018

ÍNDEX

1. L'economia mundial
2. L'economia espanyola i catalana
3. L'economia del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre
4. L'ocupació i l'atur
5. La contractació laboral
6. La creació comarcal d'ocupació
7. L'oferta empresarial
8. El finançament de l'activitat econòmica
9. L'índex de preus al consum
10. El comerç exterior
11. Una visió de l'economia de la zona en cinc punts

1. L'economia mundial

L'activitat econòmica a nivell global presenta unes perspectives de creixement anual global proper al 4%. No obstant això, hi ha alguns aspectes que mostren una dinàmica preocupant i que cal fer un seguiment fins a finals d'any. Cal mencionar el preu del petroli motivat en part pels conflictes polítics d'Estats Units amb Iran, les tensions comercials entre Estats Units i Xina, l'evolució dels tipus d'interès i les dificultats d'alguns països emergents entre els que es poden destacar Argentina i Turquia.

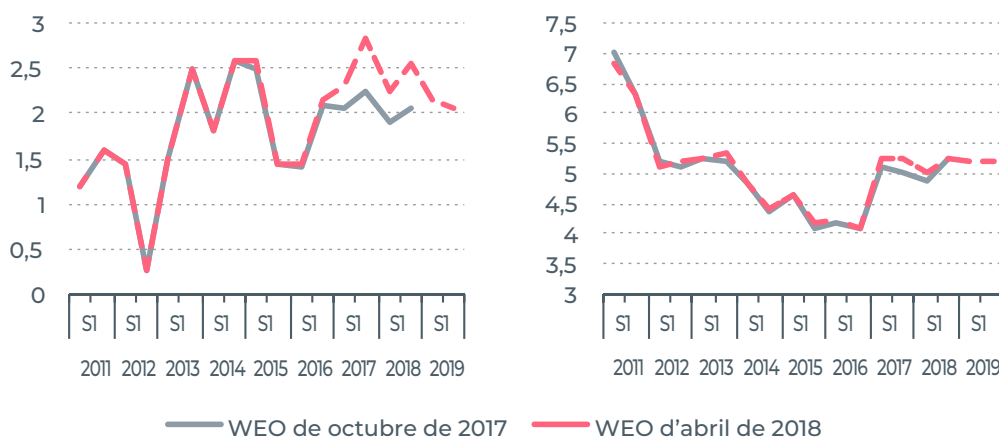
Europa presenta una desacceleració dels indicadors de creixement, tot i que s'espera que sigui una situació transitòria i emmarcada en el dinamisme global amb les contradiccions que assenyalàvem anteriorment. Així, cal esperar que el creixement es recuperi els propers trimestres.

Els tipus d'interès a Estats Units s'han incrementat d'acord amb les previsions de la Reserva Federal. El plantejament és de continuar augmentant l'any 2018 i el proper 2019. Per altra banda, el Banc Central Europeu mantindrà la seva política de preu del diner, tot i que retallarà les compres mensuals d'actius dels 30.000 milions mensuals a la meitat en octubre per acabar el programa d'adquisició a finals d'any.

L'activitat econòmica te un creixement anual global proper al 4%

Europa presenta una desacceleració dels indicadors de creixement

Gràfic 1. Variació del PIB. Economies avançades i economies de mercats emergents i en desenvolupament.

Font: FMI (Informe WEO)

Les projeccions de creixement per les economies avançades se situa en 2,4% per 2018, similar a 2017, amb una previsió del 2,9% a Estats Units, del 2,2% a la zona euro, amb dificultats a Alemanya, França i més notòries a Itàlia, i un 1% pel Japó. Mentre que les economies emergents asiàtiques continuaran amb un ritme superior al 6% i els menors augments d'activitat es donaran a Amèrica Llatina i a l'Àfrica subsahariana.

Previsió del 2,9% a Estats Units, del 2,2% a la zona euro

2. L'economia espanyola i catalana

L'economia europea ha moderat el seu creixement el segon trimestre de l'exercici. En aquest context, l'economia espanyola creix per sobre de l'UEM amb una variació trimestral del PIB del 0,6%. Els valors situen el creixement una dècima menys que el primer trimestre de l'exercici i la variació interanual és igual al 2,7%.

La contribució de la demanda interior amb un 2,9 punts en l'augment del PIB, compensa l'aportació de -0,2 punts de l'exterior. Al costat d'aquests indicadors, trobem una recuperació de l'ocupació que creix un 0,8% en relació al trimestre anterior i un 2,5% a nivell interanual.

Les expectatives futures són positives encara que amb un creixement més suau ja que les mesures de reactivació econòmica de la Unió Europea aniran perdent força. Per altra banda, les variacions que es preveuen a l'alça del preu del petroli, així com les discussions d'aprovar els pressupostos generals de l'estat i la problemàtica comercial a nivell global, poden afectar a la tendència actual de l'economia espanyola.

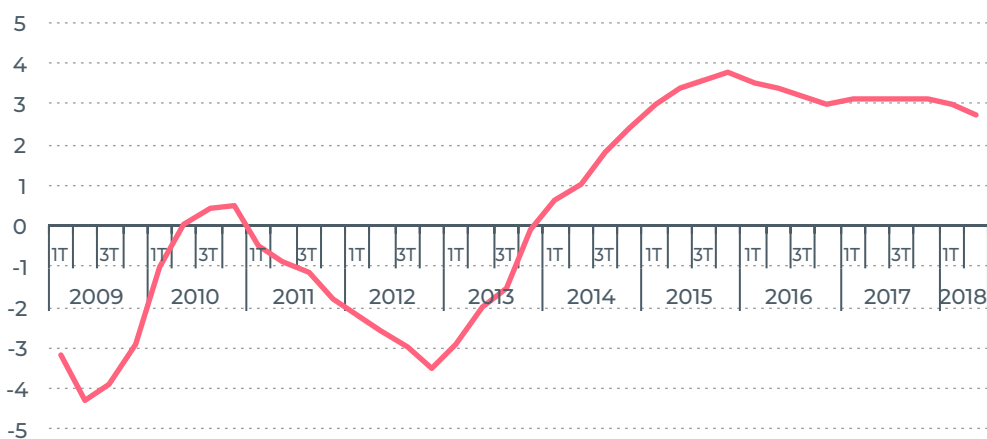
Les dades del segon trimestre per Catalunya assenyalen una dinàmica d'activitat i de creixement de l'economia unes dècimes pel damunt de l'economia espanyola, gràcies a l'impuls determinant de la indústria així com també del sector de la construcció. Ambdós sectors presenten augments interanuals del VAB del 4,4% i 5,7% respectivament. Per altra banda, l'activitat de serveis té un ritme de variació més moderat amb un 2,5% interanual durant el segon trimestre.

La demanda interna és el principal element d'augment de l'activitat tot i que l'externa també col·labora d'una manera positiva. En aquest sentit, cal destacar la variació interanual del 2,8% de l'exportació pels sis primers mesos de l'exercici. L'economia es troba en una línia de creixement estable, tot i que les previsions són de moderació fins a final d'any com a conseqüència dels mateixos factors preocupants que afecten a l'economia espanyola.

L'economia espanyola creix per sobre de l'UEM amb una variació trimestral del PIB del 0,6%

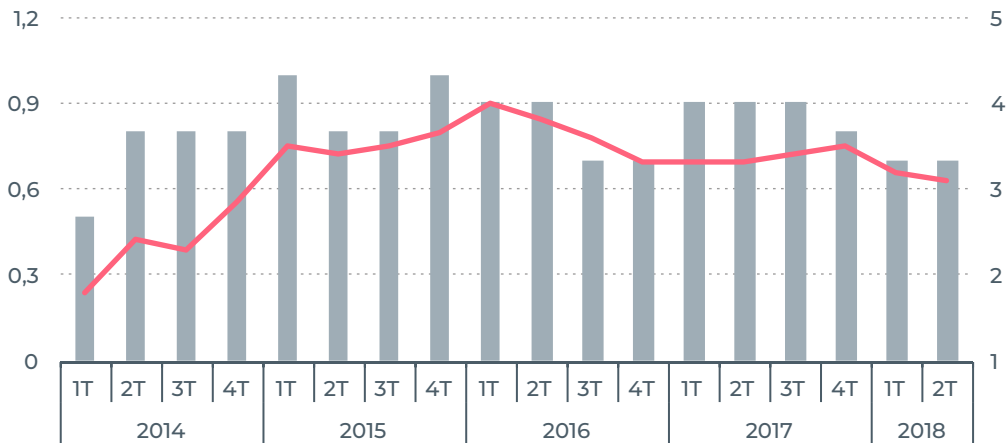
Catalunya unes dècimes pel damunt de l'economia espanyola

Gràfic 2. La variació del PIB al conjunt espanyol i català
Evolució a Espanya

Font: elaboració pròpia a partir d'INE

Evolució a Catalunya

Font: elaboració pròpia a partir d'IDESCAT

3. L'economia del Camp de Tarragona i Terres de l'Ebre

El segon trimestre de 2018, els indicadors econòmics es troben en un punt d'inflexió en comparació interanual i del trimestre anterior. A nivell macroeconòmic, els índexs d'ocupació i d'atur es troben estancats, la contractació laboral presenta lleugers augments —tot i que incideix massa en la contractació temporal de menys d'un mes de durada— i els preus assenyalen una vivacitat alcista superior a la dels conjunts català i espanyol. Pel que fa al context empresarial, el nombre de societats creades perd dinamisme i la capitalització de les noves societats disminueix. Les dades relatives al finançament bancari mostren una baixa contínua, i també es registra una caiguda molt significativa dels dipòsits. Al costat d'aquest trontollar d'alguns indicadors, trobem que les exportacions de la zona cauen en dades interanuals fins al juny, a diferència del que passa als conjunts de Catalunya i Espanya.

Els índexs d'ocupació i d'atur es troben estancats

El nombre de societats creades perd dinamisme

Quadre 1. Indicadors d'activitat en el mercat laboral.

	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Ocupats*	19.344,10	3.360,40	2.494,20	342,50	186,30	337,40
Aturats*	3.490,10	432,00	305,40	45,80	22,60	58,10
Taxa d'activitat	58,80	61,28	61,30	63,27	59,18	60,45
Taxa d'atur	15,28	11,39	10,91	11,80	10,81	14,70

Variació interanual	Espanya	Catalunya	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Ocupats	2,82	2,75	3,09	3,41	2,93	-0,44
Aturats	-10,84	-13,16	-15,74	-8,60	-11,16	-2,61
Taxa d'activitat	-0,07	-0,62	0,13	0,62	0,89	-1,43
Taxa d'atur	-11,27	-13,84	-16,27	-10,20	-12,19	-1,74

Nota: (*) En milers

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

El quadre 1 assenyala uns aspectes diferenciadors importants de l'economia de la zona en relació a la del conjunt català i, fins i tot, de les diferents estructures productives de les províncies de Catalunya. Les dificultats de l'activitat econòmica de la zona, malgrat presentar uns ritmes de creixement importants, es manifesten en indicadors molt diferenciats del seu mercat de treball i el que és més rellevant és que l'evolució interanual d'aquests no millora en la mateixa velocitat que el conjunt català.

Aspectes diferenciadors importants de l'economia de la zona

4. L'ocupació i l'atur

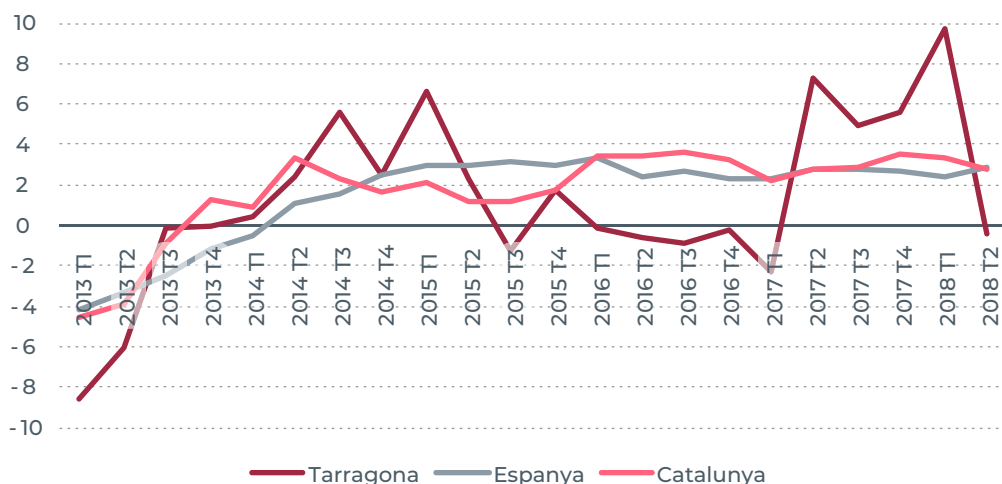
El fet que els indicadors s'hagin estabilitzat no vol dir que l'activitat econòmica s'hagi estancat. Ben al contrari: la zona està creixent de manera similar als conjunts espanyol i català, a un ritme per sobre del 2,5%. Tot i això, cal esperar a veure com evolucionen els indicadors durant els propers trimestres. Seran necessaris altres impulsos de l'activitat econòmica per definir de manera més precisa la sostenibilitat i la línia de creixement per al Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre.

El segon trimestre de l'exercici de 2018 s'ha registrat una disminució de l'ocupació d'un 1.500 persones en dades interanuals i una variació relativa de 0,41%. Sembla que s'ha trencat la trajectòria alcista que es va manifestar de manera clara l'any 2017 i el primer trimestre de 2018, tal com es pot observar al gràfic adjunt.

Disminució de l'ocupació en dades interanuals i una variació relativa de 0,41%

La menor ocupació en dades interanuals és conseqüència de la disminució en els serveis, que representa 11.000 ocupats menys i que no ha pogut ser compensada pels increments d'aproximadament 2.500 ocupats en l'agricultura i la construcció i de gairebé 5.000 en la indústria. Com a conseqüència d'això, el pes dels ocupats al sector serveis ha disminuït i ha passat a representar un 68,41% del total, una xifra que queda lluny del 76,53% de l'exercici anterior.

Gràfic 3. Variació interanual de l'ocupació (%). Període 2011-2018

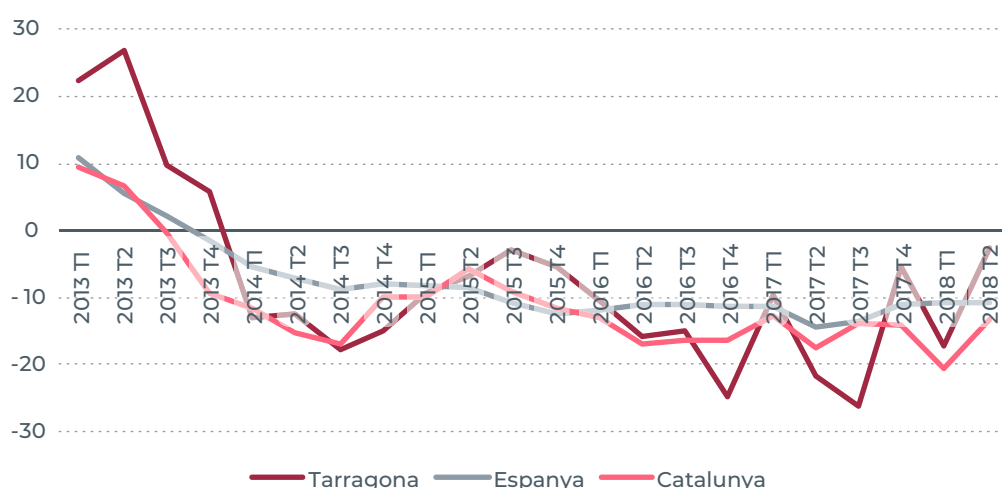

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

La dinàmica d'ocupació de l'àrea continua marcant diferències notòries tant respecte dels conjunts espanyol i català com de la resta de províncies catalanes. En dades interanuals, el segon trimestre de 2018 el nombre d'ocupats augmenta en totes les províncies una mitjana del 3%. També ho fa la taxa d'activitat, un indicador que a Tarragona és del 60,45% (amb una disminució interanual de l'1,43%) i al total català del 61,28%, i que ha registrat variacions positives a Girona, Lleida i Barcelona.

El segon trimestre de 2018 la taxa d'atur ha estat del 14,69%, una xifra que representa una disminució de 0,25 punts respecte de l'any anterior. Aquesta davallada és escassa si es compara amb els valors de Catalunya, que presenta una taxa d'atur de l'11,39% i una disminució propera als 2 punts en dades interanuals, i d'Espanya, on es registra disminució similar, tot i que amb una taxa d'atur del 15,28%. Per tant, al mercat de treball de l'àrea la taxa d'atur presenta una certa resistència a disminuir. Al gràfic 3 la línia corresponent a Tarragona es mostra molt estacional en comparació de la catalana i l'espanyola.

Gràfic 4. Variació interanual de la taxa d'atur (%). Període 2011-2018

Font: Elaboració pròpia a partir de l'EPA

El nombre de persones aturades ha disminuït en 1.500 en dades interanuals. Per sectors, en la construcció la disminució ha estat de 2.500; en la indústria, de 600, i en els serveis, de 200. Pel que fa a l'agricultura, el nombre d'aturats ha incrementat en 300 persones. Per tipologia, el nombre d'aturats de llarga durada ha disminuït en 1.300 persones, tot i que representen el 56,97% del total d'aturats, un percentatge que suposa un augment de 3,5 punts respecte del segon trimestre de l'any anterior.

El nombre de persones aturades ha disminuït en 1.500 en dades interanuals

En dades interanuals, l'atur registrat ha disminuït un 4,56%, amb una caiguda del 7,87% a les Terres de l'Ebre i del 3,64% al Camp de Tarragona. Les comarques amb un descens més elevat han estat el Baix Ebre (10,74%) i el Montsià (5,67%), mentre que a l'Alt Camp, el Baix Camp, el Baix Penedès i el Tarragonès —comarques on hi ha una elevada concentració d'ocupació— la disminució ha estat inferior a la mitjana.

L'atur registrat ha disminuït un 4,56%

5. La contractació laboral

Les formes de contractació laboral i les particularitats de l'economia de la zona dificulten notablement la creació d'ocupació estable. Tot i aquesta consideració, durant el segon trimestre de l'exercici el nombre de contractes ha augmentat un 1,43% en comparació de 2017. Es donen diferències per gènere, ja que la contractació masculina ha incrementat un 0,60% i la femenina, un 2,43%. Pel que fa al tipus de contracte, s'observa un creixement menor dels temporals (0,65%) davant dels indefinits, que representen el 10,87% del total.

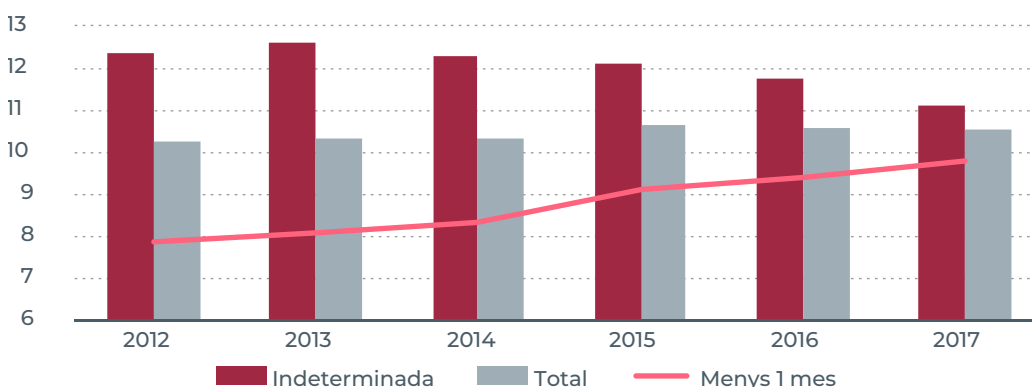
Dificultats notables en la creació d'ocupació estable

La importància de la contractació temporal es fa palesa en el fet que representa el 90,44% dels 323.384 contractes establerts entre el tercer trimestre de 2017 i el segon trimestre de 2018. A més, darrerament aquest tipus de contractació s'aguditza, ja que en disminueix la duració: els contractes de menys d'un mes passen de representar el 7,85% del total de la contractació catalana l'any 2012 al 9,80% l'any 2017, fet que suposa un augment del 96,57%. El total de contractes temporals ha augmentat un 54,79% a la zona, un 57,65% a Catalunya i un 50,70% a Espanya.

Importància de la contractació temporal

Gràfic 5. La contractació temporal.

Relació entre Tarragona i Catalunya (%). Període 2012-2017

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori del Treball i Model Productiu (Generalitat de Catalunya)

Si es comparen els percentatges d'aquest tipus de contractes respecte del total de temporals, la tendència és creixent. Així, mentre que al primer semestre del 2017 en representaven el 36,48%, al de l'any 2018 n'han representat el 38,70%.

6. La creació comarcal d'ocupació

El nombre d'afiliacions a la Seguretat Social ha augmentat un 3,53% al conjunt provincial, una xifra inferior a la mitjana catalana (3,98%), que sí que s'ha vist superada per les variacions de les Terres de l'Ebre (5,67%). Pel que fa a les afiliacions de treballadors autònoms, han augmentat al conjunt català (1,49%) i han disminuït al conjunt provincial (-0,48%). Si es considera només el règim general, s'observa que la variació catalana ha estat del 4,50%; la del Camp de Tarragona, del 3,68%, i la de les Terres de l'Ebre, del 8,87%.

L'augment a la zona s'ha produït essencialment en la construcció i la indústria (per sobre de la mitjana catalana) i en els serveis (per sota de la mitja catalana a causa de l'escàs increment al Camp de Tarragona). L'afiliació ha augmentat en totes les comarques, mentre que el nombre de treballadors autònoms ha disminuït a la majoria.

El nombre d'afiliacions a la Seguretat Social ha augmentat un 3,53%

L'afiliació ha augmentat en totes les comarques

Quadre 2. Variacions interanuals de l'afiliació a la Seguretat Social (%).
 Segon trimestre de 2018 respecte de 2017

	Agricultura	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Autònoms	Afiliats RG	Afiliats TA
Alt Camp	-3,06	2,03	1,34	5,37	3,66	-2,72	18.290	3.186
Baix Camp	-1,36	3,07	8,34	2,75	3,15	-0,94	67.230	12.846
Baix Ebre	2,93	2,78	5,80	9,30	7,66	-1,99	25.341	6.241
Baix Penedès	3,38	3,32	6,77	1,71	2,42	1,21	26.487	6.513
Conca de Barberà	1,02	5,06	2,18	4,23	4,29	-2,71	7.763	1.757
Montsià	-4,77	3,90	1,86	4,92	3,87	0,02	19.935	5.620
Priorat	2,30	-1,72	1,52	2,36	1,29	-5,89	2.428	1.006
Ribera d'Ebre	1,58	-1,03	2,13	7,43	5,32	-1,82	5.423	1.893
Tarragonès	-0,61	4,34	5,88	2,70	3,06	1,58	131.205	14.186
Terra Alta	-2,15	3,81	-0,27	5,28	2,54	-4,45	3.347	1.716
Camp de Tarragona	-0,37	3,50	6,29	2,77	3,08	-0,06	253.403	39.494
Terres de l'Ebre	-0,73	3,13	3,71	7,32	5,67	-1,53	54.046	15.470
Província de Tarragona	-0,57	3,43	5,72	3,46	3,53	-0,48	307.449	54.964
Catalunya	-0,62	3,20	5,59	4,07	3,98	1,49	3.321.905	555.741

Nota: En gris pel damunt de la mitjana de les tres zones.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la Seguretat Social

En el règim general, el 35,03% de l'augment d'afiliacions s'ha registrat en empreses amb més de 250 treballadors; el 29,36%, en empreses que en tenen entre 51 i 250; el 31,20%, en empreses que en tenen de 6 a 50, i el 4,40%, a les de menys de 6 treballadors.

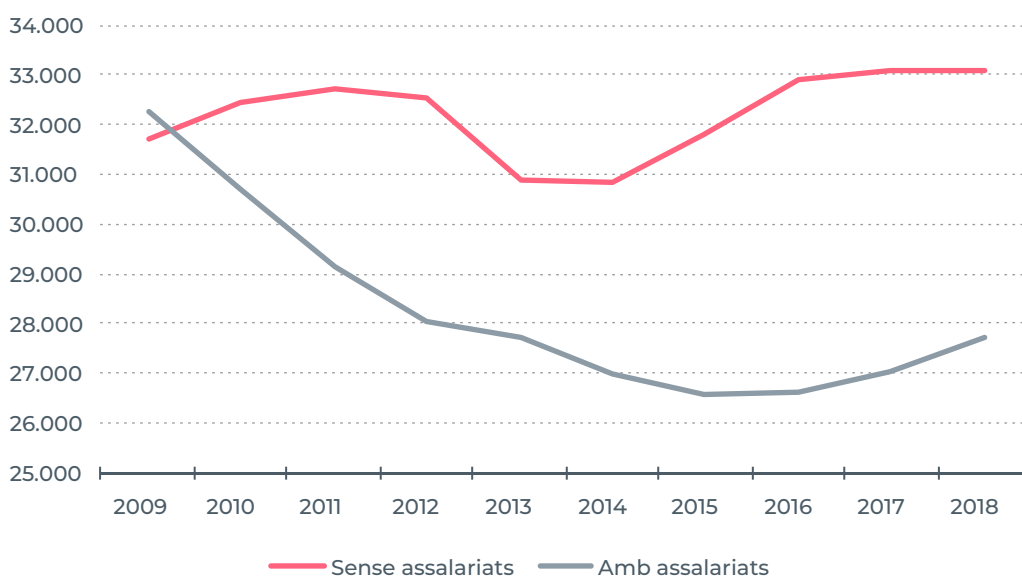
L'augment de les afiliacions en empreses amb més estructura i la disminució dels autònoms fa pensar que es planteja una ocupació més estable, tot i l'excessiva contractació temporal.

7. L'oferta empresarial

El segon trimestre de 2018, el nombre d'unitats empresarials, principalment les empreses amb assalariats, ha augmentat a les comarques de Tarragona. A partir de 2014 s'observa un augment del nombre d'empreses que, primerament, correspon a empreses sense assalariats (que s'estanquen a partir de 2016) i, després, a empreses amb assalariats. Malgrat aquest augment, cal assenyalar que des de 2009 fins a 2014 les unitats productives van disminuir un 9,61%. A partir d'aleshores van augmentar un 5,07%, tot i que encara es troben un 5,03% per sota de les existents l'any 2009 (un 14,16% en el cas de les empreses que tenen assalariats).

El nombre d'unitats empresarials, ha augmentat a les comarques de Tarragona

Gràfic 6. Evolució del nombre d'empreses a les comarques de Tarragona. Període 2009-2018.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE

La variació entre 2017 i 2018 ha estat del 0,72% a la zona davant de l'1,54% a Catalunya i l'1,68% al conjunt espanyol. En aquest període les societats han incrementat un 0,84% a Tarragona, un 1,49% a Catalunya i un 1,62% a Espanya, i les persones físiques, l'1,02% a la zona, l'1,89% al conjunt català i el 2,23% a l'espanyol.

Les societats han incrementat un 0,84% a Tarragona, un 1,49% a Catalunya i un 1,62% a Espanya

El menor creixement interanual registrat té un altre determinant significatiu a la zona: el fet que les empreses amb menys de 5 treballadors o sense assalariats representen el 92,49% del total de l'oferta empresarial (1,09 punts per sobre de la xifra catalana i 0,80 punts per sobre de l'espanyola).

8. El finançament de l'activitat econòmica

El finançament bancari continua amb tendència a la baixa durant el primer trimestre de 2018. Si el crèdit es compara en dades interanuals, ha disminuït un 3,98% a la demarcació de Tarragona, mentre que al conjunt català ho ha fet en un 9,27%.

Els dipòsits registren una davallada molt superior, amb una disminució interanual del 9,60% per a Tarragona i del 15,75% per al conjunt català. Les variacions trimestrals de la zona també són negatives, però amb una tendència més moderada tant per als crèdits (0,61%) i com per als dipòsits (-0,84%). Aquestes contrasten amb les de Catalunya, on el valor dels crèdits cau de forma més significativa (-2,25%), mentre que els dipòsits augmenten lleugerament (0,76%). Per tant, s'observa que l'activitat econòmica té algunes limitacions pel que fa al finançament.

Els dipòsits registren una davallada

Quadre 3. Indicador de finançament bancari de l'activitat econòmica

	Milions d'euros		Variació interanual		Variació trimestral		Indicador de palanquejament Relació crèdit/dipòsit*100	
	Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits	Crèdits	Dipòsits		
2014	1T	19.421	12.210	-8,02	2,95	-3,14	-3,84	159,06
	2T	19.095	12.364	-7,47	0,41	-1,68	1,26	154,44
	3T	18.595	12.438	-8,66	-0,31	-2,62	0,6	149,5
	4T	18.103	12.311	-9,71	-3,04	-2,65	-1,02	147,05
2015	1T	17.737	12.017	-8,67	-1,58	-2,02	-2,39	147,6
	2T	16.924	12.175	-11,37	-1,53	-4,58	1,31	139,01
	3T	16.561	12.097	-10,94	-2,74	-2,14	-0,64	136,9
	4T	16.272	12.040	-10,11	-2,2	-1,75	-0,47	135,15
2016	1T	16.995	12.019	-4,18	0,02	4,44	-0,17	141,4
	2T	17.120	12.182	1,16	0,06	0,74	1,36	140,54
	3T	16.614	12.269	0,32	1,42	-2,96	0,71	135,41
	4T	16.295	12.069	0,14	0,24	-1,92	-1,63	135,02
2017	1T	16.198	11.841	-4,69	-1,48	-0,6	-1,89	136,8
	2T	16.022	11.977	-6,41	-1,68	-1,09	1,15	133,77
	3T	15.727	12.257	-5,34	-0,1	-1,84	2,34	128,31
	4T	15.649	10.795	-3,96	-10,56	-0,5	-11,93	144,97
2018	1T	15.553	10.704	-3,98	-9,6	-0,61	-0,84	145,3

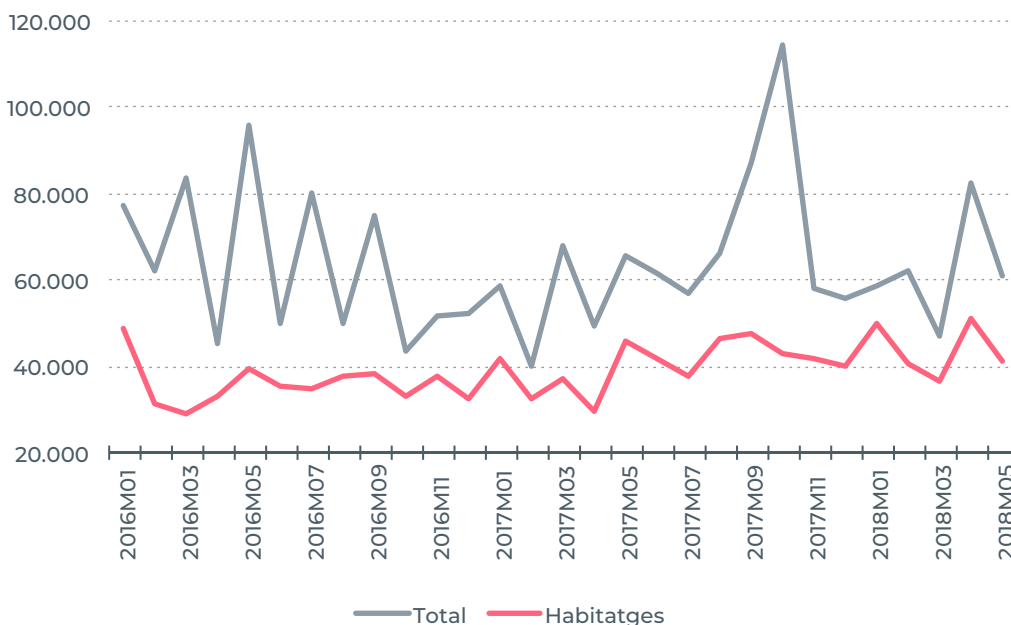
Font: Elaboració pròpia a partir del Banc d'Espanya

En aquesta conjuntura financera, el crèdit hipotecari gaudeix d'una certa millora amb una línia d'estabilitat en l'habitatge, tal com es pot observar al gràfic adjunt. En conjunt, en els 5 primers mesos de 2018 el crèdit augmenta un 10,23% a Tarragona i un 13,22% a Catalunya respecte de 2017. Els habitatges varien un 17,17% a la zona i un 15,27% al conjunt català. També augmenten altres actius hipotecats, però disminueixen els solars. El nombre d'hipoteques concedides a la zona representa el 10,12% del total català i el seu valor, el 6,18%.

El crèdit hipotecari gaudeix d'una certa millora

Gràfic 7. El crèdit hipotecari a Tarragona en milers d'euros.

Període 2016-2018

Font: Elaboració pròpia a partir de l'INE

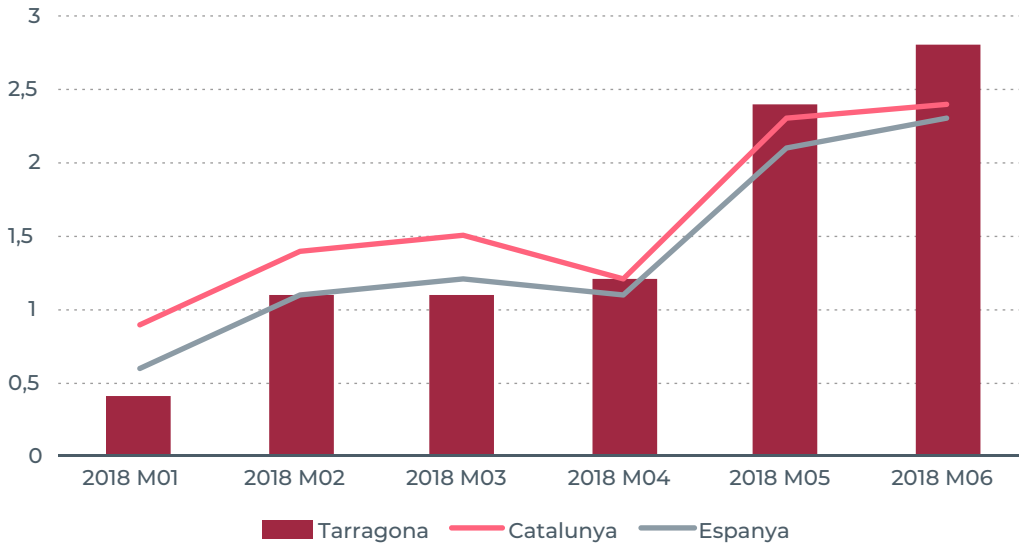
Tot i l'augment del crèdit hipotecari, per valorar el finançament de l'economia de l'àrea cal considerar el descens creditici i de dipòsit. El primer trimestre de 2018, el crèdit hipotecari nou només representa l'1,07% del volum de crèdits, una xifra que ascendeix a l'1,42% a Catalunya i a l'1,30% al conjunt d'Espanya.

9. L'índex de preus al consum

A partir de l'abril de 2018, les variacions de l'índex de preus de consum han estat més dinàmiques a les comarques de Tarragona que als conjunts català i espanyol. L'indicador de la zona corresponent al mes de juny (amb base 100 a l'any 2011) és de 104,778, un valor superior al català (104,753) i a l'espanyol (104,376). Tot i que les diferències són escasses, destaca el fet que les variacions dels diferents mesos de 2018 registren 4 dècimes d'augment per al conjunt de la demarcació de Tarragona en comparació del total català.

Les variacions de l'índex de preus de consum han estat més dinàmiques a les comarques de Tarragona que als conjunts català i espanyol

Gràfic 8. Variació interanual de l'IPC. Any 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

El juny de 2018, l'augment interanual ha estat superior al del conjunt català en 8 grups i al de l'espanyol en 10. Els indicadors mostren una major vivacitat en el dinamisme dels preus a la zona. La diferència més notòria és la d'habitatge i transports; en particular, el grup de transports creix en valors superiors al 6%, amb sentit alcista a les tres àrees.

El juny de 2018, l'augment interanual ha estat superior al del conjunt català en 8 grups

Quadre 4. Variació interanual de l'IPC. Juny 2018. Classificació per grups

	Tarragona	Catalunya	Espanya
Índex general	2,8	2,4	2,3
Aliments i begudes no alcohòliques	2,9	2,7	2,5
Begudes alcohòliques i tabac	2	2,3	2,2
Vestit i calçat	0,6	0,8	0,9
Habitatge	3,4	2,3	2,6
Parament de la llar	0,4	0,5	0,1
Medicina	1,5	0,7	0,2
Transports	7,7	6,6	6,1
Comunicacions	2,5	2,1	2,2
Esbarjo i cultura	0	0,7	0,6
Ensenyament	1,6	0,5	0,7
Hotels, cafès i restaurants	2	2,1	1,7
Altres béns i serveis	1,3	1,1	0,9

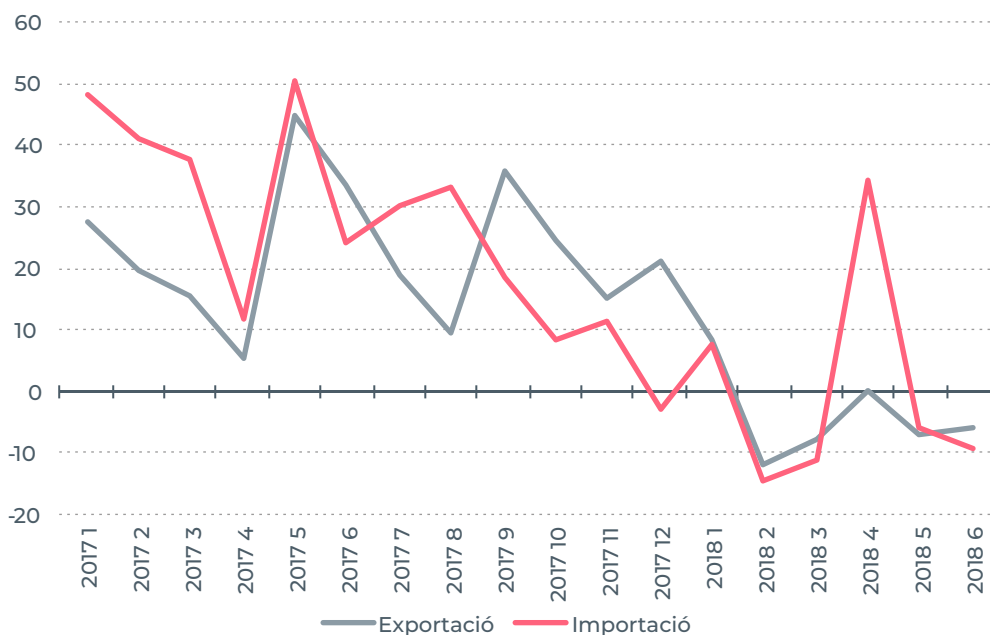
Font: Elaboració pròpia a partir de l'Institut Nacional d'Estadística (INE)

10. El comerç exterior

El comerç amb l'exterior de la zona registra una disminució tendencial durant els mesos de 2017 i fins al juny de 2018. Les exportacions acumulades durant l'exercici actual han disminuït un 4,29% en dades interanuals fins al juny, mentre que les importacions han augmentat un 0,67%. Aquests valors són preocupants si es tenen en compte, que l'augment de les importacions és insignificant atès l'augment del preu del petroli en aquest període i el fet que per als mesos de l'exercici actual la variació interanual ha estat negativa, excepte al gener i l'abril, mesos en què ha augmentat un 7,72% i un 34,11%, respectivament.

Les exportacions acumulades durant l'exercici actual han disminuït un 4,29%

Gràfic 9. Variació interanual de les exportacions i les importacions de Tarragona (%). Període 2017-2018

Font: Elaboració pròpia a partir ICEX

En canvi, als conjunts català i espanyol les exportacions no han disminuït des de principis d'any, sinó que han augmentat un 2,86% i un 2,87%, respectivament. A més, les importacions s'han incrementat molt més que a Tarragona, amb un augment del 6,26% a Catalunya i del 4,96% al conjunt espanyol.

Als conjunts català i espanyol les exportacions no han disminuït

Quadre 5. El comerç amb l'exterior. Les exportacions i importacions de Tarragona.

En milers	Any 2017		Any 2018	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	647.813,71	1.198.949,14	703.013,51	1.291.532,51
Febrer	733.973,32	1.058.163,27	647.230,83	906.167,25
Març	747.783,24	1.223.935,59	688.518,09	1.086.638,09
Abril	679.633,35	899.625,24	680.604,17	1.206.512,24
Maig	727.008,75	1.133.908,24	676.561,11	1.068.320,90
Juny	670.721,75	936.841,43	630.391,12	848.892,07
Juliol	634.041,00	905.139,31		
Agost	629.763,28	954.643,76		
Setembre	823.643,59	1.049.504,86		
Octubre	792.461,37	1.065.441,96		
Novembre	827.825,10	1.215.164,00		
Desembre	764.943,82	972.761,38		
TOTAL	8.679.612,28	12.614.078,18	4.026.318,84	6.408.063,07

Variació interanual (%)

En milers	Any 2017		Any 2018	
	Exportació	Importació	Exportació	Importació
Gener	27,42	48,29	8,52	7,72
Febrer	19,83	41,04	-11,82	-14,36
Març	15,36	37,75	-7,93	-11,22
Abril	5,46	11,68	0,14	34,11
Maig	44,96	50,43	-6,94	-5,78
Juny	33,61	24,16	-6,01	-9,39
Juliol	18,85	30,02		
Agost	9,44	33,22		
Setembre	35,77	18,45		
Octubre	24,65	8,31		
Novembre	15,14	11,25		
Desembre	21,22	-3,01		
TOTAL	21,65	24,04	-4,29	-0,67

Font: Elaboració pròpia a partir de l'ICEX

Fins al juny, el pes que les exportacions de la zona tenen al conjunt català ha disminuït 0,82 punts respecte del pes que tenien l'any 2017. El mateix passa amb el pes de les importacions, que ha disminuït 0,98 punts. Les exportacions representen un 10,98% del total de les vendes a l'exterior de Catalunya i un 14,11% de les compres.

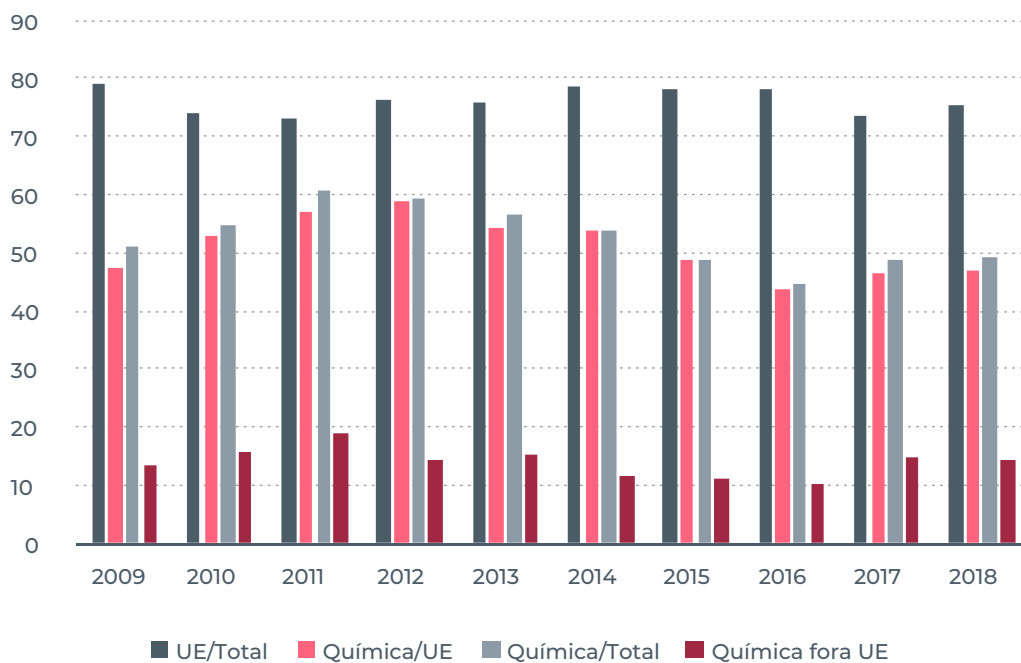
La dinàmica exportadora de la zona té unes particularitats molt específiques que poden determinar el comportament diferenciat respecte dels totals espanyol i català, especialment si es considera el pes que hi tenen els sectors químic i energètic. Entre 2009 i 2017 el total de les exportacions de la zona va augmentar un 84,50% i les orientades a la Unió Europea (UE) ho van fer un 71,94%. Les exportacions de la zona corresponents al sector químic van augmentar un 77,46%, i aquest increment va ser més elevat fora de la UE que dins (on va ser del 68,40%).

El pes que hi tenen els sectors químic i energètic

El pes de les exportacions del sector químic respecte del total exportat ha disminuït els darrers anys fins a situar-se al voltant del 50%. Si tenim present que abans de l'any 2015 aquest percentatge era superior, es fan paleses tant la dificultat de cercar mercats fora de la UE com la forta dependència de les vendes d'aquest sector en el marc de la Unió Europea.

El pes de les exportacions del sector químic

Gràfic 10. Indicadors d'exportació total i sector químic a Tarragona (%). Període 2009-2018*

*Per 2018 primer semestre

Font: Elaboració pròpia a partir de l'ICEX

L'esforç exportador de la resta de sectors ha aconseguit un augment superior a l'increment total, per la qual cosa la zona diversifica més les vendes entre la UE i fora d'aquest marc, tot i que la seva seguretat exportadora continua estant dins de la Unió Europea.

La resta de sectors ha aconseguit un augment superior a l'increment total

11. Una visió de l'economia de la zona en cinc punts

El segon trimestre de 2018 la conjuntura econòmica del Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre continua amb la seva dinàmica de creixement per sobre del 2,5% tot i que hi ha una sèrie d'indicadors que suggereixen que cal prendre aquesta dada amb molta cautela. La situació podríem resumir-la en els següents cinc punts.

1. L'ocupació ha disminuït un 0,41% en dades interanuals el segon trimestre de l'exercici. La disminució més importat s'ha registrat en el sector serveis, amb una caiguda del 4,47% (gairebé 11.000 ocupats), i no s'ha pogut compensar amb els augments en indústria i construcció. La taxa d'atur (14,69%) ha disminuït 0,25 punts en dada interanual, una xifra inferior a la dels totals català (11,39%) i espanyol (15,28%), on ha caigut més de dos punts.
2. Les dades de la Seguretat Social assenyalen que els augments interanuals d'afiliats registrats en l'àmbit provincial (3,53%) i al Camp de Tarragona (3,08%) són inferiors a la mitjana catalana (3,98%). Pel que fa a les Terres de l'Ebre, aquest augment, del 5,67%, ha estat superior a la mitjana catalana. La contractació laboral ha augmentat un 1,43% en dades semestrals respecte de 2017. Hi ha un excés de contractació temporal per menys d'un mes, ja que aquesta fórmula representa el 38,70% dels contractes temporals signats al segon trimestre de 2018, mentre que al mateix període de 2017 en representava el 36,18%.
3. Respecte del primer semestre de 2017, el nombre d'empreses ha incrementat un 0,72% a la zona, un 1,54% a Catalunya i un 1,62% al conjunt espanyol. Si es compara el capital de societats creades amb la xifra de l'any anterior, s'observa una caiguda del 50,08% a Tarragona, del 14,35% al conjunt català i del 3,99% a l'espanyol.
4. El finançament bancari cau i disminueix un 3,98% a la zona i un 9,27% a Catalunya en dades interanuals del segon trimestre de 2018. Els dipòsits disminueixen un 9,60% a la zona i un 15,75% al conjunt català. El dinamisme inversor en la creació de noves societats, és menor a les tres àrees no només en valors interanuals, sinó també com a desviació de la mitjana semestral des de 2016. Aquest fet es podria relacionar amb una certa cautela en els projectes d'inversió.
5. Fins al juny, i en dades interanuals, les exportacions disminueixen a la zona un 4,29%, mentre que al conjunt català augmenten un 2,86% i a l'espanyol, un 2,87%. La incidència del sector químic i energètic en aquestes diferències és determinant.

L'ocupació ha disminuït un 0,41%

Les dades de la Seguretat Social assenyalen augments interanuals

El nombre d'empreses ha incrementat

El finançament bancari cau

Les exportacions disminueixen a la zona un 4,29%

INFORME DE CONJUNTURA ECONÒMICA

del Camp de Tarragona i de les Terres de l'Ebre

2n TRIMESTRE 2018

CÀTEDRA
INNOVACIÓ
EMPRESA

Grit Grup de
Recerca
d'Indústria
i Territori

Amb el suport de:

 cambraReus

 Cambra
Tarragona

 Cambra de Comerç
de TORTOSA

 Cambra de Comerç
de Valls

 Diputació Tarragona